

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

بسمه تعالی
معاونت آموزش
دفتر طرح و برنامه های درسی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

استاندارد آموزش شایستگی

مسیریابی مناطق گردشگری طبیعی

گروه شغلی

گردشگری

کد ملی آموزش شایستگی

۵۱۱۳-۵۵-۰۰۴-۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۹۳/۱۲/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۱-۰۴-۵۵-۵۱۱۳

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته گردشگری :

آقای محمدعلی حاتمیان مسئول گروه برنامه ریزی درسی گردشگری و هتلداری
آقای احمدرضا منتظری رئیس مرکز آموزش هتلداری و گردشگری اداره کل اصفهان
آقای حسین رحمتیان مربی مرکز آموزش هتلداری و گردشگری اداره کل اصفهان
آقای سیدرضا حسینی مربی مرکز آموزش هتلداری و گردشگری اداره کل اصفهان
خانم شیوا رحیمی مربی مرکز آموزش هتلداری و گردشگری اداره کل اصفهان

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی :

- دفتر طرح و برنامه ریزی درسی
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان اصفهان
- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مازندران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-
-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci@yahoo.com

شایستگی تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط (سال)	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمدعلی حاتمیان	فوق لیسانس	تاریخ	مسئول گروه برنامه های درسی گردشگری و هتلداری	۱۴ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس:
۲	احمدرضا منتظری	کارشناسی	مهندسی کشاورزی	رئیس مرکز هتلداری و گردشگری	۱۷ سال	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل: hoteldari.etvt@gmail.com آدرس:
۳	نمره محمودجانلو	کارشناسی	مدیریت جهانگردی	مربی سازمان	۹ سال	تلفن ثابت : ۰۱۱۳۳۱۳۷۰۴۲ تلفن همراه : ۰۹۱۱۳۵۱۸۲۷۰ ایمیل: _____ SamarehJanloo@Yahoo.Com آدرس : مرکز آموزش هتلداری و گردشگری ساری
۴	سیدرضا حسینی	کارشناسی	مدیریت جهانگردی	مربی سازمان	۱۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل: hoteldari.etvt@gmail.com آدرس:
۵	حسین رحمتیان	فوق لیسانس	برنامه ریزی و توریسم	مربی سازمان	۱۰ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل: hoteldari.etvt@gmail.com
۶	شیوارحیمی	فوق لیسانس	برنامه ریزی و توریسم	مربی سازمان	۸ سال	تلفن ثابت : ۰۳۱-۳۶۶۸۳۶۳۰ تلفن همراه : ایمیل: hoteldari.etvt@gmail.com

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

نام استاندارد آموزش شایستگی :
مسیریابی مناطق گردشگری طبیعی
شرح استاندارد آموزش شایستگی:
مسیریابی مناطق گردشگری طبیعی شایستگی از حوزه گردشگری است که شامل کارهایی از قبیل تشریح اکوسیستم منطقه، اقلیم شناسی و هواشناسی، مسیریابی منطقه و وسایل و تجهیزات مورد نیاز مسیریابی است و با شغل راهنمای طبیعت گردی، راهنمای محلی و راهنمای مناطق کوهستانی و روستایی در ارتباط است.
ویژگی های کارآموز ورودی :
حداقل میزان تحصیلات : دیپلم حداقل توانایی جسمی و ذهنی : سلامت کامل جسمی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد
طول دوره آموزش :
طول دوره آموزش : ۵۳ ساعت - زمان آموزش نظری : ۲۲ ساعت - زمان آموزش عملی : ۳۱ ساعت - زمان کارورزی : - ساعت - زمان پروژه : - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)
- کتبی : ۲۵٪ - عملی : ۶۵٪ - اخلاق حرفه ای : ۱۰٪
صلاحیت های حرفه ای مربیان :
لیسانس گردشگری با ۳ سال سابقه کار مرتبط

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

مسیریابی در مناطق گردشگری طبیعی شایستگی ای است ضمن آگاهی از اکوسیستم منطقه، به یافتن مسیرهای گردشگری در طبیعت کمک می کند.

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Navigate in natuval & mountain areas

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

راهنمای اکوتوریسم

راهنمای مناطق گردشگری کوهستانی و روستایی

راهنمای محلی

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین
۱	تبیین و تشریح اکوسیستم ایران
۲	تبیین و تشریح اقلیم شناسی و هواشناسی ایران
۳	مسیریابی و شناخت منطقه گردشگری طبیعی
۴	استفاده از وسایل و تجهیزات مورد نیاز در گردشگری طبیعی

استاندارد آموزش

- برگه ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۵	۲	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تخته وایت برد				دانش :
صندلی مربی			۰/۵	تعریف اکوسیستم
صندلی کار آموزان			۰/۵	انواع اکو سیستم
میز مربی			۱	اکوسیستم های شاخص ایران
ویدیو پرژکتور				مهارت :
دوربین عکاسی				نحوه تشخیص انواع اکوسیستم و تمایز آن
کامپیوتر	۱			نحوه ورود به اکوسیستم های گردشگری
دوربین فیلمبرداری	۱			چگونگی انتخاب اکوسیستم ها جهت اجرای تور گردشگری
GPS دستی	۱			نحوه تشخیص تجهیزات تخصصی هر مسیر در اکوسیستم خاص خود
ذره بین				نگرش :
قطب نما	۲			رعایت اصول اخلاق حرفه ای و قائل بودن ارزش ذاتی برای طبیعت
کره جغرافیایی				ایمنی و بهداشت :
میز کارآموز				رعایت بهداشت در برگزاری تور
تخته پاک کن				استفاده از مسیرهای بی خطر و ایمن در اجرای تورهای گردشگری
مداد				توجهات زیست محیطی :
خودکار				حفظ اکوسیستم محیط در جهت توسعه پایدار گردشگری
ماژیک وایت برد				
نقشه اکوسیستم ایران				
کاغذ A4				

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۵	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تخته وایت برد				دانش :
صندلی مربی			۱	مبانی اقلیم شناسی
صندلی کار آموزان			۱	انواع اقلیم ها
میز مربی			۱	انوع آب و هوای ایران
ویدیو پرژکتور				
دوربین عکاسی				
کامپیوتر				مهارت :
دوربین فیلمبرداری				نحوه تشخیص و اطلاع از شرایط آب و هوایی ایران در فصول مختلف سال
GPS دستی	۲			
ذره بین				نحوه استفاده از سایت ها و ایستگاههای هواشناسی
قطب نما	۱			تأثیر اقلیم در مسیرهای گردشگری
کره جغرافیایی				تأثیر اقلیم در روند برنامه ریزی تورهای طبیعی
میز کارآموز	۱			
تخته پاک کن				نگرش :
مداد				رعایت اصول اخلاق حرفه ای
خودکار				ایمنی و بهداشت :
ماژیک وایت برد				رعایت اصول ایمنی و بهداشت در سفر با توجه به شرایط آب و هوایی
نقشه اکوسیستم ایران				رعایت ایمنی در مسیرهای کوهستانی
کاغذ A4				توجهات زیست محیطی :
				حفظ محیط زیست در ورود به مناطق مختلف گردشگری روستایی و کوهستانی

	زمان آموزش			عنوان :
	نظری	عملی	جمع	
	۱۲	۱۲	۲۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			مسیریابی و شناخت منطقه گردشگری طبیعی
تخته وایت برد صندلی مربی صندلی کار آموزان میز مربی ویدیو پرژکتور دوربین عکاسی کامپیوتر دوربین فیلمبرداری GPS دستی ذره بین قطب نما کره جغرافیایی میز کارآموز تخته پاک کن مداد خودکار ماژیک وایت برد نقشه اکوسیستم ایران کاغذ A4				دانش : تعریف مسیر و انواع آن انتخاب مسیر مناسب مسیریابی در شرایط آب و هوایی متفاوت (بارندگی - برفی - آفتابی و طوفانی ...) استراحتگاههای طول مسیر (کمپ ها) مسیر و موقعیت جغرافیایی منطقه (پاکوب ...) جاذبه های طبیعی و عارضه های دیدنی منطقه شبکه های ارتباطی و کلیه مسیرهای پیش رو مهارت: تیین چگونگی راهپیمایی در مناطق بیابانی، جنگلی، کوهستانی و مسیرهای برفی با کوله پشتی یا با خودرو های off road، قایق ، موتور سیکلت و یا دوچرخه طبقه بندی و درجه بندی مسیر و انتخاب مسیر مناسب استفاده از نرم افزارها و سایت های مسیریابی در نظر گرفتن عوامل محیطی موجود در مسیر و حفظ محیط انسانی کار با GPS بطور حرفه ای و ثبت و ارائه اطلاعات آن
				نگرش : بهبود برگزاری تور های گردشگری در مسیرهای مورد بازدید به وسیله مسیریاب گردشگری ایمنی و بهداشت : رعایت بهداشت در محیط کار توجهات زیست محیطی : حفظ محیط زیست در ورود به مناطق گردشگری طبیعی

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۹	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
تخته وایت برد صندلی مربی صندلی کار آموزان میز مربی ویدیو پرژکتور دوربین عکاسی کامپیوتر دوربین فیلمبرداری GPS دستی ذره بین قطب نما کره جغرافیایی میز کارآموز تخته پاک کن مداد خودکار ماژیک وایت برد نقشه اکوسیستم ایران کاغذ A۴				دانش :
		۱		انواع نقشه و نقشه خوانی
		۲		انواع ابزار و روشهای جهت یابی در طبیعت
		۲		وسایل ارتباطی و مسیریابی (GPS و بی سیم، تلفن و...)
				مهارت :
		۲		نحوه استفاده از نقشه (علائم - رنگ ها و ...)
		۳		تمرین جهت یابی با ابزار و بدون ابزار در طبیعت
		۲		نحوه استفاده از وسایل مسیریابی (نقشه-GPS) بصورت دستی و نصب بر روی خودرو
		۲		چگونگی تشخیص علائم جاده ای
				نگرش :
				راهنمایی مطلوب گردشگران و جذب آنان
				ایمنی و بهداشت :
				رعایت اصول ایمنی و بهداشت در سفر
				توجهات زیست محیطی :
				استفاده از مسیرهای پاکوب جهت حفظ محیط زیست

- برگ استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱-	تخته وایت برد	۱۵۰ * ۲۰۰ Cm	۱	
۲-	صندلی مربی	چرخدار	۱	
۳-	صندلی کارآموز	چوبی	۱۵	
۴-	میز کارآموز	چوبی	۱۵	
	میز مربی	چوبی	۱	
۵-	ویدیو پرژکتور	موجود در بازار	۱	
۶-	کامپیوتر	P۴	۲	

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱-	ماژیک	در رنگ های مختلف	۴	
۲-	تخته پاک کن	موجود در بازار	۱	
۳-	مداد	مشکی HB	۱	
۴-	خودکار	رنگهای مختلف	۴	
۵-	کاغذ	A۴	۱۰۰	

توجه

: مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود.

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱-	ذره بین	موجود در بازار	۵	
۲-	قطب نما	موجود در بازار	۵	
۳-	دوربین عکاسی	دیجیتال	۱	
۴-	دستگاه GPS	موجود در بازار	۲	
۵-	نقشه	راهها	۱	
۶-	کره جغرافیایی	موجود در بازار	۲	

توجه: ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه می شود

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱-	Google earth					
۲-	Google maps					

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	خدمات صنعت گردشگری	۱۳۸۶	بهرام رنجبریان		اصفهان	چهارباغ	
۲	مقدماتی بر آموزش کوه نوردی	۱۳۸۵	غلام حسین حسنیپور		تهران	بامداد کتاب	
۳	آب و هوا شناسی توریسم		حسن ذولفقاری			دانشگاه رازی	
۴	جهت یابی به روش آسان		حسن قضاوی			انصار	
۵	اکوسیستم های طبیعی	۱۳۷۴	پرویز کردوانی		تهران	قدس	

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	www.fa.wikipedia.org
۲	www.baghadartabiat.com
۳	www.iran deseerts.com
۴	www.behrah.com